

Кез келген мемлекеттің басты байлығы – адам

Халық денсаулығы – мемлекет болашағының негізі. Ел денсаулығының жақсы болуы оның өмір сүру салтына тікелей байланысты екендігі айтпаса да түсінікті.

Сондықтан да бұл маңызды мәселеге Елбасы үнемі айрықша көңіл бөліп келеді. Бүкіл адамзат үшін індет болып келген коронавирус дертіне қатысты Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Бірлесе білген ел бәрін жеңеді» атты мақаласы жарияланды. Жаһандану кезеңіндегі қазақ елінің жетістіктері, бейбітсүйгіш саясаты, табыстары Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың есімімен тығыз байланысты. Ол посткеңестік кезеңдегі қиын-қыстау шақта қазақ елін жарқын болашаққа бастай білді. Құнды тәжірибелерді халық даналығымен ұштастыра білген Елбасы қазіргі ғаламдану кезеңінің қауіп-қатерлеріне тосқауыл қойып, өз халқының және әлем мемлекеттерінің болашақта «бейбіт өмір сүріп, жаңа серпіндер, жетістіктерге жете беруін» қалай жүзеге асыруға болады деген маңызды мәселелерді үнемі көтеріп келеді. Қазіргі таңда халық денсаулығына қауіп төніп тұрған кезде де бағдаршамдық ұстанымдарын жариялап отыр. Бұл мақаланы тұжырымдамалық мазмұндағы рухани жауапкершілігі зор дүние десек болады.

Біріншіден, Елбасы өз мақаласында «Қазақстан қауіпті дерттің алдын алуға әлем елдерінің ең алғашқыларының бірі болып кірісті. Тиісті сақтандыру шаралары жасалды. Мемлекеттік органдар арнаулы дайындықтан өткізілді. Өзге елдерде вирус қалай пайда болып, пандемия қалай өрбіп, өршігені бақыланды. Соның нәтижесінде індеттің етек алып кетуіне мүмкіндігінше жол берілмей, ахуал күн сайын тұрақты назарда ұсталып отыр. Жағдайды оңалту үшін көп жұмыс істелді, әлі де талай шаруа атқарылатын болады» деп нақтылады.

Шындығында, Қазақстан Республикасы халқы денсаулығының жай-күйі, санитарлық-эпидемиологиялық ахуал және денсаулық сақтау жүйесінің дамуы соңғы онжылдықта оң үрдістермен сипатталды. Соңғы жылдары негізгі медициналық көрсеткіштерді – тууды, өлім-жітімді, өмір сүрудің орташа ұзақтығын тұрақтандыруға қол жеткізілді. Жұқпалы аурулармен ауыру көрсеткіші төмендеді.



«Салауатты өмір салты» бағдарламасы аясында салауатты өмір салтын қалыптастырудың кешенді, үзіліссіз және орнықты жүйесін құру бойынша іс-шаралар кешені 3 кезеңде жүргізілді. Осы бағдарлама аясында шекараны санитариялық қорғау жүйесі қалыптасты, мемлекеттік шекарада ел аумағын аса қауіпті инфекциялық аурулардың әкелінуінен және таралуынан қорғауды қамтамасыз ететін санитариялық-карантиндік пункттер желісі кеңейтілді. Жалпы дәрігерлік практика қағидаты бойынша жұмыс істейтін медициналық-санитариялық алғашқы көмек қызметінің реформалау жүргізілді. Қан айналымы жүйесі ауруларын ерте анықтау шаралары, әйелдерге скринингтік зерттеу жүргізілді. Осы шаралар негізінде елімізде халық денсаулығын нығайтуға үлкен қадамдар жасалынды.

Екіншіден, Елбасы осы мақаласында «Тәуелсіздіктің ең алғашқы күндерінен бастап мен ұлы Абай атамыздың «Кімге достығың болса, достық достық шақырады» деген дана қағидасын басшылыққа алып, әлемнің барлық мемлекетімен арадағы келісім мен достыққа, өзара сенім мен ықпалдастыққа негізделген саясат ұстандым. Егемендіктің бастапқы жылдарында іргелес елдердің бәрімен тату қарым-қатынас орнатып, шекара мәселесін түбегейлі шешкеннен кейін түрлі деңгейдегі ынтымақтас-тық аялымдарын құруға бастамашы болғанымның басты себебі де сол еді» деп айшықтайды.

Қазіргі таңда елімізге Қытай Халық Республикасынан дәрігерлердің жіберілуі, дәрі-дәрмекпен көмектесуі осының айғағы іспеттес.

Үшіншіден, Елбасы осы дүниесінде «Әдетте жұрт көңілі алаң осындай кезде ел ішіне үрей таратып, байбалам салушылар өз мүддесіне пайдалануға тырысады. Мен халықты әртүрлі сондай азғырынды, арзан әңгімелерге еруден сақ болуға шақырамын. Шынымен көптің қамын көздейтін адам айғайшыл күшімен емес, игілікті ісімен қызмет еткені дұрыс. Ғайбат пен байбалам орнына ғылым-біліммен шұғылданған абзал» деген парасатты пікір білдіреді. Бұл пікір өте маңызды, себебі халық денсаулығына, өміріне қауіп төнген кездегі ең өткір ішкі саяси мәселелердің қатарына саяси тұрақтылықты сақтау кіреді. Қазіргі терең құрылымдық-функционалдық өзгерістер кезеңінде ішкі және сыртқы қауіпсіздікті қамтамасыз етіп, тұрақтылықты сақтау міндеті қойылады. Сондықтан Қазақстан Республикасы үшін сыртқы арандатушылық топтардың ықпалына, олар құрған торға түспей, «революциялық жолмен емес, эволюциялық жолмен» дамуды жалғастырып, қиыншылықтардың барлығын жалпы халық болып жеңе білуіміз – ортақ ұлттық мүддеміз болып табылады.

Елбасы бастаған сара жолдан айнамай, саяси-экономикалық, әлеуметтік жаңғыртуды жалғастыруды өте өзекті мәселе деп есептеймін. Дер кезінде іргелі реформалар жүргізе алмаған ел – жаһандық жаңа қауіп-қатерлерге қарсы тұра алмайды және мұндай тұрғыдағы мемлекет өз дәуірінің кеңістіктік-уақыттық контентінен тыс қалып қояды.

Елбасының коронавирус індеті қауіпі төніп тұрған жағдайда халқына дем беріп, тығырықтан шығар жолдарды ұсынуы – жаһандық сын-қатерлер талабынан туындаған батыл қадамдар. Осы тұрғыда, еліміздегі жастар бойында Қазақстанның бірлігіне, территориялық тұтастығына қауіп төндіретін – шовинизм, ксенофобия, трайбализм, діни төзімсіздік сияқты жалған идеялардың таралуына жол бермеуге үлес қосу – аға ұрпақтың басты парызы.

Дария ҚОЖАМЖАРОВА,
М.Әуезов атындағы ОҚМУ ректоры.